

مرگ پوتیا

داستان‌هایی از ادبیات آلمانی

با آثار از ماینریش فون کلایست، هاینریش مان، توماس مان،
فریدریش شلر، برتولت برشت، روبرت موزیل، ریلکه و...

انتخاب و ترجمه‌ی

محمود عداس

انتشارات نیلوفر

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور : مرگ پوتیا: داستان‌هایی از ادبیات آلمان با آثاری از هاینریش فون کلایست، هاینریش مان، توماس مان، فریدریش دورنمات، برتولت برشت، روبرت موزیل، ریلکه و... / انتخاب و ترجمه‌ی محمود حدادی.

تهران: نیلوفر، ۱۳۹۶.

۲۴۰ ص.

شابک 978-964-448-722-4

یادداشت فیبا

عنوان دیگر : داستان‌هایی از ادبیات آلمان با آثاری هاینریش فون کلایست، هاینریش مان، توماس مان،

فریدریش دورنمات، برتولت برشت، روبرت موزیل، ریلکه و...

موضوع : داستان‌های کوتاه آلمانی - مجموعه‌ها

موضوع : Short stories, German - Collections

موضوع : داستان‌های کوتاه آلمانی - تاریخ و نقد

موضوع : Short stories, German - History and criticism

موضوع : داستان‌نویسان آلمانی

موضوع : Novelists German

رده‌بندی کنگره PT ۱۳۲۹/ف۲ح۴

۸۱۰۸: رده‌بندی دیویی

۴۸۰: شماره کتابشناسی

انتشارات نیلوفر خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، تلفن: ۶۶۴۶۱۱۱۷

هاینریش فون کلایست، هاینریش مان، توماس مان، فریدریش دورنمات و دیگران

مرگ پوتیا (داستان‌هایی از ادبیات آلمانی)

انتخاب و ترجمه: محمود حدادی

حروفچینی: شبستری

چاپ اول: بهار ۱۳۹۷

چاپ گلبان

شمارگان: ۱۱۰۰ نسخه

همه حقوق محفوظ است.

فروش اینترنتی: www.behanbook.ir

فهرست

۹	یادداشت مترجم
۱۱	از بند عملی تیل اوپلز-اشیگل
۱۵	بخت کبرنیک
۱۷	چکمه‌ای بر جاودانگی
۲۱	از ژرف ریشه هویت
۲۳	پسر یتیم
۴۱	از مرد ماهی‌بر و وسوسه‌ی پری دریایی
۴۵	سه پری آب‌ها
۵۹	از مصلحت و ایمان
۵۵	راز ظلم
۷۷	سخن با آیندگان
۷۹	خطابه‌ی هانری چهارم
۷۹	روشنفکر یا گلا دیاتور اصلاح جهان
۸۵	در محضر پیغمبر
۹۳	نقش و رنگ باغ هستی بر فرش ایرانی
۹۵	سونت بیست‌ویکم برای اورفه
۹۷	از روان‌کاوی قدرت
۹۹	بیاچای غول
۱۰۳	از غربت در دریای انسانی
۱۰۵	دیوانه
۱۲۱	از شورش گرسنگان

۱۲۳	پنجم اکبر
۱۳۵	پیام امید
۱۳۷	افسانه پیدایش کتاب لائوته کینگ به هنگام هجرت لائو-تسه
۱۴۱	باز جست بهشت گمشده
۱۴۳	زن نادان
۱۴۷	بازگشت به طبیعت
۱۴۹	فیلمون و باؤکیس
۱۵۷	نو بنده‌ی مردم خرده‌پا
۱۵۹	در بار نارمند پایین‌پایه
۱۶۱	بهرد من خرده‌پا از جنگ
۱۶۳	اوستا پینه‌دور من
۱۶۵	خوشبختی کلکسیر
۱۶۷	روشنفکری میهمان ناخونده زندگی
۱۶۹	صداهایی از آن‌سو
۱۷۵	از انزوای روشن فکر
۱۷۷	تلفن‌های شبانه
۱۸۵	اسطوره‌ی آسمانی در دنیای خاکی
۱۸۹	مرگ پوتیا
۲۲۵	رنالیسم سوسیالیستی و فقیرستایی
۲۲۷	کاریلائوس، یا فضیلت شمشیر
۲۳۱	افسانه و واقعیت
۲۳۳	نقیضه‌ای بر افسانه‌ی زیبای خفته
۲۳۴	گزارشی در باب واقعیت زیبای خفته
۲۳۶	از فهم و کج‌فهمی‌های روزانه
۲۳۷	سه طرح از مجموعه‌ی زوجها

یادداشت مترجم

آخرین آزادی‌ای که برای فرد به جا می‌ماند،
آزادی تردید است.

فریدریش دورنمات

دفتر حاضرگزیده‌های آری از بیش از صد سال ادبیات اخیر آلمانی زبان است، از نهضت روشنگری تا به مکتب‌های ادبی قرن بیستم. داستان‌ها براساس توالی تاریخی چینش یافته‌اند و بر این ترتیب، گوشه‌ای را هم از تحول نگاه و سبک نویسندگی در این دوره‌ی زمانی سبک‌دهنده، البته با تمرکزی بیشتر بر قرن پرفاجه‌ی بیستم، از این رودرکنار هم و در چشم‌اندازی کلی بازتابی آینه‌وار در یک دیگر می‌یابند و چنین، نقشی هم به عهد می‌آیند که بی‌شبهت به «تاریخ ادبیات» نیست.

بنابر سنتی دیرین ادبیات را مقوله‌ای از زیبایی‌شناسی تعریف کرده‌اند. اما زیبایی و نیکی را وقتی می‌توان اموری بدیهی و بنیادی دانست که به معباری رسیدن قابل باشیم، به عافیت غایی تاریخ، اصالت یک حکم اخلاقی جهان‌شمول یا نظم الهی، و به زبان حافظ «دور فلکی را بر منهج عدل» گمان کنیم.

ولی دست‌کم از برهه‌ای از قرن نوزدهم و بعدها قرن بیستم ادبیات به یک واقع‌بینی خونسردانه‌تر رسید و در دیدن کاستی‌های انسان و اجتماع، و نارسایی‌های کار جهان‌نگاهی بهوش‌تر یافت و این از زمانی بود که نهضت روشنگری قرن

هجدهم از تحقق بخشیدن به آرمان‌های خود بازماند، بازماند از آن که عقل را در حیطه‌ی فردی و اجتماعی یگانه مرجع و قاضی نهایی امور انسان قرار دهد. وانگهی آن نگاه عدل و عقوبت‌باوری هم که ستاره‌ی آسمان را نشان رحمت ملکوت بر راه‌گم‌کردگان می‌دانست و بارقه‌ی امید در چشم گرفتاران شب ناامیدی، و از این دیدگاه در ادبیات هزاره‌ها مضامینی بلند و باشکوه آفرید بود، در این میان در پیرامون خود جهانی می‌بیند که از همه‌ی کنج و کنار آن اسطوره‌زدایی شده است. رستاره برایش گوی آتشی است که برخورد یکی از آن بادگیری بسا مفهوم عینی «آخر زمان» باشد.

گوته ادب را - نظه‌ی جمعی ملت‌ها می‌خواند، مطمئن‌ترین معیاری که هر ملتی را به درک رداور می‌کشد و اکنونش قادر می‌سازد. اما شاید که دست‌کم از قرن بیستم تردید و بدبینی رنگ تیره‌تیره‌آینه‌ی این حافظه‌ی جمعی داده باشد. توماس مان که خود را به جهان طوطا زده روبه‌رو می‌دانست از ادبیات انتظار داشت نگاه نظم‌بخش و قدرت‌کلام را در تسمیم ناسازی‌های سرشتی جهان و راه‌های آشتی آن‌ها به کار گیرد، اما در پیش کره‌های فرو بسته و دوپهلوی زندگی از ارائه‌ی نظری صریح، از یا این یا آن گفتن پیر یزد، بلکه پدیده‌های دوپهلوی را بنیادین بداند و به این ترتیب نشان دهد که زندگی در همه خود نیز دوپهلوی است. مجموعه‌ی حاضر طبیعی است که از بازتاب این اندیشه‌ها به دور نمانده است، با این همه به سهم خود نشان می‌دهد ادبیات در همه حال وجود هر آن فاجعه، در ضمن مخزن همه‌ی آن آرمان‌های نیک و آرزوهای والا است که انسان‌ها، اگر هم که تاکنون در تحقق‌شان ناکام مانده‌اند، بدون این شاخه‌ی دیرین هنر بسا که فراموش‌شان هم می‌کردند.

با سپاس از نگاه نکته‌سنج دانشجویان یاشار دست‌پاک، نیما ایرانی‌خواه و مریم عوفی.

در پایان یادآوری و تأکید می‌کند که برای هریک از این داستان‌ها - به‌جز لطیفه‌ی اول - هر باره در آغاز یادداشتی مدخل وار نیز آمده است.